

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

**Kérdések és gondolatok az elévülés jogintézményének végrehajtási nemperes
eljárásban történő alkalmazásával kapcsolatban**

Szerző:

dr. Liget Levente

Kézirat lezárva:

2022. március 9.

Bevezető

Jelen dolgozatomban szeretnék rávilágítani néhány, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban Vht.) szerinti nemperes eljárásban a követelés, illetve a végrehajtási jog elévülésével kapcsolatos gyakorlati - főleg eljárásjogi - problémára. Úgy gondolom, hogy az elévüléssel kapcsolatos rendelkezések alkalmazása folyamatos vitát generál a jogalkalmazás során, különösen a faktorcégek által tömegével megszerzett, elévült követelések végrehajtása során.

A téma örök, a jogiforum.hu oldalon is több publikáció jelent meg e témában, ezért igyekeztem a többi szerző által még nem érintett, járulékos kérdések vonatkozásában is rávilágítani a jogalkalmazás során felmerülő kérdésekre.

A követelés, illetve a végrehajtási jog elévüléséről általánosságban

A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 6:23. §-a az alábbiak szerint rendelkezik az elévülésről:

6:23. § [Az elévülés joghatásai]

(1) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az elévült követelést bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni.

(2) Az elévülés a kötelezettnek a szolgáltatás teljesítésére vonatkozó kötelezettségét nem érinti; az elévült követelés alapján teljesített szolgáltatást a követelés elévülésére tekintettel visszakövetelni nem lehet.

(3) A főkövetelés elévülésével az attól függő mellékkövetelések is elévülnek. A mellékkövetelések elévülése a főkövetelés elévülését nem érinti.

(4) Az elévülést a bírósági vagy hatósági eljárásban nem lehet hivatalból figyelembe venni.

A Vht. 57. §-a pedig a végrehajtási jog elévülését szabályozza az alábbiak szerint:

Vht. 57. § (1) bekezdése szerint a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el.

Vht. 57. § (2) bekezdése szerint a végrehajtási jog elévülését általában kérelemre kell figyelembe venni; hivatalból akkor vehető figyelembe, ha az alapjául szolgáló követelés elévülését is hivatalból kell figyelembe venni.

A Vht. 57. § (3) bekezdése szerint, ha a végrehajtási jog elévülését a (2) bekezdés szerint figyelembe kell venni, a végrehajtási jog elévülési határidejének letelte után előterjesztett kérelemre nem lehet végrehajtást elrendelni, és a már elrendelt végrehajtást nem lehet folytatni.

A fenti két rendelkezést összevetve kijelenthető, hogy a követelés és a végrehajtási jog elévülésének egyik legfontosabb jogkövetkezménye, hogy annak beállta esetén a követelést végrehajtási eljárásban nem lehet érvényesíteni, vagyis a végrehajtást nem lehet elrendelni, illetve a már elrendelt végrehajtást nem lehet folytatni.

A továbbiakban vizsgáljuk meg, hogy a fenti, viszonylag egyszerűnek tűnő szabályozás milyen kérdéseket vethet fel a jogalkalmazás során.

Az elévülés figyelembevétele a végrehajtás elrendelésekor

Előljáróban rögzítsük, hogy amennyiben a végrehajtás elrendelését bírósági per vagy (ítélet hatályú határozatot eredményező) fizetési meghagyásos eljárás előzi meg, és ebben az eljárásban a kötelezett az elévülésre nem hivatkozott (vagy a követelés elévülését jogszabálysértő módon nem vette hivatalból figyelembe a bíróság, ám a fél a döntést jogorvoslással nem támadta meg), úgy a kötelezett magának a követelésnek az elévülésére már nem, csak a végrehajtási jog elévülésére hivatkozhat. Amennyiben nem kontradiktórus eljárásban hozott végrehajtandó határozatra, hanem pl. végrehajtási záradékkal ellátható okiratba foglalt követelés behajtására kéri a végrehajtást elrendelni, úgy értelemszerűen a követelés elévülésének a vizsgálatára is sor kerülhet.

A végrehajtás elrendelése iránti kérelemben¹ kötelezően fel kell tüntetni a behajtandó követelés jogcímét. A jogcím feltüntetése után a bíróságnak lehetősége van annak a vizsgálatára, hogy a követelés, illetve a végrehajtási jog elévülését hivatalból kell-e figyelembe venni. (A napi jogalkalmazás során leggyakrabban a tartásdíj behajtása esetén merül fel annak vizsgálata, hogy a már lejárt, 6 hónapnál régebbi tartásdíjrészletekre is el lehet-e rendelni a végrehajtást.)

---

¹ A bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkézeltésről szóló 1/2002. (I. 17.) IM rendelet (Vüsz.) 7/A. § (1) bekezdése szerinti formanyomtatványon.

Amennyiben az elévülést nem kell hivatalból figyelembe venni - ami egyidejűleg azt is jelenti, hogy annak hivatalbóli vizsgálata a Vht. 57. (2) bekezdése szerint eleve kizárt - kérdésként merül fel, hogy a kötelezett honnan szerez tudomást a jogosult által előterjesztett végrehajtás elrendelése iránti kérelemről, és ha még tudomást is szerez, van-e lehetősége a bíróság külön felhívása nélkül az elévülési kifogást, mint védekezést előterjeszteni?

A végrehajtható okiratot annak kiállítása, vagyis a végrehajtás elrendelése után a végrehajtó kézbesíti az ekkorra már adósi pozíciót betöltő² kötelezettnek, aki a végrehajtás elrendelését nem sérelmezheti, így a végrehajtási lap visszavonását, illetve a végrehajtási záradék törlését sem kérheti elévülésre hivatkozással, figyelemmel arra, hogy azt a bíróság vagy a közjegyző nem vehette hivatalból figyelembe, és kifogás benyújtására értelemszerűen nem volt lehetősége az adósnak. Az elrendelés tehát jogszerű volt.

Annak, hogy a végrehajtási kérelmet az elrendelésről való döntés előtt nem kell megküldeni a kötelezettnek, az lehet a jogpolitikai indoka, hogy az adósnak tudnia kell Vht. 13. § (1) bekezdése szerinti feltételekről, vagyis hogy a jogosultnak vele szemben lejárt és végrehajtható követelése van, és az előzetes értesítés után lehetősége nyílna a követelés fedezetének elvonására³.

Érdekes dilemmába ütközünk, amennyiben a jogosult végrehajtást kérő olyan fórumtól kéri a végrehajtás elrendelését, amely nem rendelkezik hatáskörrel vagy illetékességgel. Ebben az esetben ugyanis főszabályként a Vht. 9. §-a - illetve a Vht. 12. § (2) bekezdése - alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) 174. §-a szerinti áttételt elrendelő végzést hoz a bíróság, amelyet a kérelemmel együtt mindkét félnek, így a kötelezettnek is megküld, akinek így lehetősége nyílna nyilatkozat, észrevétel megtételére, ad absurdum a végrehajtás alá vonható vagyona elrejtésére, rosszhiszemű átruházására. Álláspontom szerint ez súlyos méltánytalanságot jelent a jogosulttal, illetve a többi olyan kötelezettel szemben, akik csak a végrehajtható okirat kiállítása után szereznek tudomást a végrehajtás elrendeléséről. Még inkább árnyalja a képet, amennyiben a jogosult él a Pp. 246. § (2) bekezdése, illetve a Vht. 12. (3) bekezdése

---

² A kötelezett a végrehajtás elrendelésével válik féllé, adóssá. A nagykommentár szerint azon rendelkezést, miszerint a végrehajtási lap kiállítását megtagadó végzést a bíróság csak a végrehajtást kérőnek kézbesíti, az indokolja, hogy mivel éppen a végrehajtási eljárás megindítását tagadja meg a bíróság, így az eljárásban az adós eljárási pozíciója nem értelmezhető, ezért nem lehet a határozatot kézbesíteni a számára.

³ és nem érvényesül a végrehajtói szakzsargon szerinti „meglepetés-hatás” sem.

szerinti lehetőséggel, vagyis a bírósági ügyfélszolgálat napon, de rossz fórumon szóban terjeszti elő a végrehajtás elrendelése iránti kérelmét. Ebben az esetben ugyanis a kötelezett megint csak nem fog az elrendelés előtt tudomást szerezni a kérelem benyújtásáról, mivel az nem a Pp. szerinti áttétellel, hanem a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (a továbbiakban Bűsz) 7. § (2) bekezdése szerint közvetlenül kerül megküldésre a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnak.

További kérdésként merül fel, hogy jelen nemperes eljárásban, amely a Bnptv.⁴ 1. § (3) bekezdése szerint nem különül el perfelvételi és érdemi tárgyalási szakra, kell-e alkalmazni a Pp. 203. § (1) bekezdése szerinti szabályt, miszerint a bíróság felhívása nélkül előterjesztett perfelvételi irat hatálytalan. A kötelezett elévülésre történő hivatkozása ugyanis gyakorlatilag a peres eljárásban előterjesztett ellenkérelemnek minősülhet, azonban a bíróság a kötelezettet a fentiekben részletezett okból nem hívja fel ellenkérelem vagy egyéb észrevétel előterjesztésére. Ez esetben azonban gyakorlatilag kizárt, hogy a végrehajtás elrendelését a csak kérelemre figyelembe vehető elévülésre tekintettel tagadja meg a bíróság.

Szintén érdekes a hivatalból figyelembe veendő elévülés esete is. A már korábban jelzett tartásdíjat leszámítva a munkajogi jogviszonyból eredő követelés behajtása iránti kérelemnél kell a bíróságnak vizsgálni az elévülést. Itt is kérdés viszont, hogy a kötelezett nyilatkozhat-e az elévüléssel kapcsolatban, vagy csak a végrehajtás elrendelése után sérelmezheti a jogszabálysértő módon kiállított végrehajtható okiratot? Amennyiben pl.: a végrehajtási lap visszavonását kéri, a bíróság hogyan vizsgálja az elévülést a végrehajtási nemperes eljárásban?

Az elévülésre történő hivatkozás a végrehajtás elrendelése után

A gyakorlatban leggyakrabban a végrehajtás elrendelését követően, a végrehajtás foganatosítása során kerül sor az elévülésre hivatkozásra. A Vht.-ben az elévülés kifejezésre (vagy annak valamely alakjára) történő keresés a 41. §-ban, az 57. §-ban és a 82/A. §-ban ad találatot.

---

⁴ a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban Bnptv.)

Mit tegyen tehát az az adós, aki úgy véli, hogy a követelés, illetve a végrehajtási jog elévült, és erre történő hivatkozással kéri a végrehajtás megszüntetését, befejezését⁵?

A Vht. 41. § a következőket rendeli alkalmazni⁶:

41. § (1) Ha az adós okirattal valószínűsítette, hogy a végrehajtandó követelés alaptalan, azt már teljesítették, vagy egyébként megszűnt, vagy arra hivatkozik, hogy a követelés, illetve a végrehajtási jog elévült, a végrehajtó a bizonyítékra utalva felhívja a végrehajtást kérőt, hogy 15 napon belül nyilatkozzon a követelés fennállásáról, egyúttal az adóstól felvett összegből a 34. § (5) bekezdésében említett összegeket fizesse be a megfelelő számlára, illetve fizesse meg a végrehajtónak. A végrehajtást kérőt figyelmeztetni kell a (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményekre.

(2) Ha a végrehajtást kérő az adós (1) bekezdés szerinti állítását elismerte, és a felhívásban megjelölt összegeket megfizette, a végrehajtási eljárás befejeződött.

(3) Ha a végrehajtást kérő elmulasztotta a nyilatkozatot, vagy elismerte ugyan az adós állítását, de a felhívásban megjelölt összegeket nem fizette meg, a végrehajtó az ügyet beterjeszti a végrehajtást foganatosító bírósághoz. A végrehajtás megszüntetésének ebben az esetben nincs helye. Ha a befizetés nem történt meg, a bíróság végzéssel kötelezi a végrehajtást kérőt a 34. § (5) bekezdésében említett összegek megfizetésére akkor is, ha őt költségkedvezmény illeti meg. A végrehajtó a végzésben feltüntetett összegek behajtására folytatja az eljárást.

(4) Az (1)-(3) bekezdést megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a követelés csak részben alaptalan, részben szűnt meg vagy az elévülés csak részben következett be.

(5) Ha a végrehajtást kérő az adós (1) bekezdés szerinti állítását nem ismerte el, az adós a végrehajtás megszüntetése (korlátozása) iránt pert indíthat.

A Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatása iránti kérelemhez, amennyiben az adós elévülésre hivatkozik, nem kell okiratot csatolni. A legtöbb esetben az adósnak egyébként sem áll rendelkezésre

---

⁵ A későbbiekben látni fogjuk, hogy az adós a nemperes végrehajtási eljárásban az elévülésre hivatkozással nem kérheti a végrehajtás megszüntetését, csak a Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatását.

⁶ A jogszabályhelyet 2018. január 1-i hatállyal a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXX. törvény 21. §-a alapjaiban módosította. A módosító törvény miniszteri indokolása szerint „az új Pp. a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti per megindításának egyik lehetséges, kifejezett okaként rögzíti az elévülést. A Vht. 41. §-ának módosítása ezzel összhangban megteremti annak kifejezett lehetőségét, hogy az adós az elévülésre a végrehajtási eljárás keretében is hivatkozhatson és egyúttal a jogszabályhely szövegezését az új tartalomhoz igazítja. A módosítás következtében a végrehajtást kérő elismerése esetén az adós nem kényszerül a költséggel és idővel járó végrehajtási per megindítására.”

a végrehajtói ügyiratok listája, ráadásul a laikus ügyfél még abból sem tudja a legtöbbször megítélni, hogy az egyes végrehajtási eszközkelelmények alkalmasak-e az elévülés megszakítására.⁷

A legegyszerűbb esetben az adós a végrehajtónál bejelenti, hogy a követelés, illetve a végrehajtási jog álláspontja szerint elévült, és kéri, hogy a végrehajtó folytassa le a Vht. 41. §-a szerinti eljárást, vagyis nyilatkoztassa meg a végrehajtást kérőt.⁸ Amennyiben a végrehajtást kérő az adósnak az elévülésre vonatkozó állítását kifejezetten vitatja, nem ismeri el, úgy az adós előtt megnyílik a Pp. 528. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése iránti per indításának lehetősége.⁹ Kiemelendő, hogy a Pp. 2018. január 1-i hatálybalépése után - főszabályként - elévülésre történő hivatkozással a végrehajtás megszüntetésére csak perben kerülhet sor, a végrehajtási - bírósági nemperes - eljárásban nem.

A gyakorlatban előfordul, hogy vagy a beadványt betérjesztő végrehajtó vagy maga az adós kéri a bíróságot, hogy maga a bíróság hívja fel nyilatkozattételre a végrehajtást kérőt. Tekintettel arra, hogy a jogalkotó kifejezetten a végrehajtó hatáskörébe utalja a Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatását, a bíróság részéről ilyen felhívás kibocsátására nem kerülhet sor.

A jogalkotó többek között azért is a végrehajtóhoz telepítette a fenti hatáskört, mivel abban az esetben, ha a végrehajtást kérő kifejezetten elismeri az elévülést, az adóssal szemben a Vht. 57. § (3) bekezdése szerint a végrehajtást nem lehet folytatni, a végrehajtónak lehetnek olyan, még ki nem elégített költségei, amelynek viselésére ugyan az adós volna köteles, de az elévülés elismerésére tekintettel azokat a végrehajtás kérő fogja viselni. A végrehajtó a Vht. 41. § (1) bekezdése szerint a nyilatkozattételre történő felhívásban köteles megjelölni ezen összegeket, ellenkező esetben a bíróság nem fogja tudni a végrehajtást kérőt ezek megfizetésére kötelezni. Ideális esetben, amennyiben a végrehajtást kérő az elévülést elismerte, és a végrehajtó felhívásában megjelölt összegeket megfizette, a Vht. 41. § (2) bekezdése szerint az eljárás befejeződött. A jogalkotó

---

⁷ A Vht. ugyan nem határozza meg a végrehajtási cselekmény fogalmát, a bírói jogértelmezés szerint azonban a végrehajtási jog elévülésének megszakítására kizárólag a végrehajtást kérő végrehajtási eljárást megindító végrehajtási kérelme, valamint a már megindult végrehajtási eljárás résztvevőinek a végrehajtás sikeres lefolytatása érdekében tett cselekményei alkalmasak. Fővárosi Ítéltábla Mpkf. 1. 35112/2020/08.

⁸ Megjegyzem, hogy a végrehajtók előszeretettel tekintik végrehajtási kifogásnak az adós ilyen kérelmét, és terjesztik be a bíróságra azzal, hogy a bíróság döntsön az elévülés kérdésében.

⁹ Ezt az értelmezést fogadta el a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozása is. CKOT2018.06.20:62. A végrehajtás megszüntetése iránti perekben megfelelő előzetes eljárásnak minősül a Vht. 41.§ szerinti eljárásban beszerzett nemleges végrehajtást kérői nyilatkozat is.

szóhasználata jelen esetben figyelemre méltó, a befejeződött kifejezésből eredően az eljárás külön aktus nélkül, ipso iure ér véget, viszont ez a befejezőmód nehezen feleltethető meg akár a Vüsz. 33. § szerinti érdemi, akár a Vüsz. 34. §-a szerinti ügyviteli befejezésnek.

Vizsgáljuk meg azt az esetet, amennyiben a végrehajtó felhívására a végrehajtást kérő egyáltalán nem tesz nyilatkozatot. A Vht. 41. § (3) bekezdése szerint, ha végrehajtást kérő elmulasztotta a nyilatkozatot, ... a végrehajtó az ügyet beterjeszti a végrehajtást foganatosító bírósághoz. A végrehajtás megszüntetésének ebben az esetben nincs helye. Ha a befizetés nem történt meg, a bíróság végzéssel kötelezi a végrehajtást kérőt a 34. § (5) bekezdésében említett összegek megfizetésére akkor is, ha őt költségkedvezmény illeti meg. A végrehajtó a végzésben feltüntetett összegek behajtására folytatja az eljárást. A jogszabályhely nyelvtani értelmezésével arra az eredményre jutunk, hogy a végrehajtást kérő hallgatása esetén a végrehajtó nem mérlegelhet, köteles beterjeszteni az ügy iratait a bírósághoz, amely a végrehajtó által a Vht. 41. § (1) bekezdése szerinti felhívásban megjelölt összegek befizetésére kötelezi a végrehajtást kérőt¹⁰. Önkéntes teljesítés hiányában pedig a végrehajtó a felhívás szerinti, meg nem térült munkadíját, költségeit nem az adóstól, hanem a végrehajtást kérőtől hajtja be, az adóssal szemben indult eljárást a végrehajtást kérővel szemben folytatja tovább, hiszen az elévülés - hallgatással - történt elismerése után a végrehajtást az adóssal szemben nem lehet folytatni a Vht. 57. § (3) bekezdése alapján.¹¹

Álláspontom szerint a fenti értelmezést indokolja az is, hogy a jogalkotó kifejezetten arra törekszik, hogy az adósnak az elévülésre hivatkozással történő végrehajtás megszüntetése iránti kérelme lehetőség szerint a nemperes végrehajtási eljárásban nyerjen elbírálást, és csak a végrehajtást kérő kifejezett vitatása esetén kerüljön sor a költségesebb és hosszabb időtartamú perre, így a Pp. 529. §-a szerint a végrehajtás megszüntetése, korlátozása iránti pert akkor lehet megindítani, ha a

---

¹⁰ Ezt az értelmezést fogadta el a Kúria Pkk.II.24.610/2020/2. sz. végzésében is. Az ügyben a végrehajtást foganatosító bírósághoz az ügy iratait a végrehajtó a Vht. 41. § (3) bekezdése alapján beterjesztette arra hivatkozva, hogy a végrehajtást kérő a végrehajtó másodszori felhívására sem tett nyilatkozatot az adósnak a követelés megszűnésére vonatkozó állítására. A végrehajtást foganatosító szerv a beadványt az adós lakóhelye szerint illetékes bírósághoz keresetlevélként áttette, a perbíróság azonban illetékességének hiányát állapította meg arra tekintettel, hogy a végrehajtó beterjesztése alapján nem indulhat per a végrehajtás megszüntetése iránt. A negatív illetékességi összeütközést a Kúria azzal oldotta fel, hogy a végrehajtást foganatosító bíróságot jelölte ki a végrehajtó iratbeterjesztése alapján indult eljárás lefolytatására azzal, hogy mivel a végrehajtást kérő a végrehajtó felhívására elmulasztott nyilatkozni a végrehajtást foganatosító bíróságnak kell lefolytatnia a Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti eljárást.

¹¹ Ez a jogértelmezés összhangban van a Pp. 203. § (2) bekezdés a) pontjának azon rendelkezésével, miszerint ha a fél a bíróság - jelen esetben a végrehajtó - felhívásában meghatározott valamely perfelvételi nyilatkozatot nem tüntet fel a perfelvételi iratban, úgy kell tekinteni - mindaddig, amíg nyilatkozatot nem tesz -, hogy a fél az ellenfél érintett tényállítását, jogállítását, illetve bizonyítékát nem vitatja, az ellenfél érintett kérelme, illetve indítványa teljesítését nem ellenzi.

végrehajtás megszüntetésére vagy korlátozására a perben közölni kívánt okból a bírósági végrehajtásról szóló törvény szerint a bírósági végrehajtási eljárás keretében nincs lehetőség.

Abban az esetben, ha a végrehajtást kérő ugyan elismeri az adós elévülésre vonatkozó állítását, azonban a felhívásban megjelölt összeget nem fizeti be, a bíróság a Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti végzéssel kötelezi ezek megfizetésére a korábban kifejtettek szerint.

Alkalmazható-e a Vht. 34. § (5) bekezdése elévülésre való hivatkozásnál?

A Vht. 41. §-a alkalmazása körében kérdésként merül fel, hogy az alapvetően az adós által, a végrehajtást kérőnek közvetlenül történő teljesítés esetére tartalmaz rendelkezést, mégpedig a végrehajtó jogainak és érdekeinek védelme érdekében. A Vht. 34. § (5) bekezdése szerint, ha az adós a végrehajtási eljárás során a végrehajtást kérőnek fizette meg a követelés összegét, a végrehajtást kérő köteles a végrehajtási költségek kielégítéséről is gondoskodni. Ennek keretében a meg nem fizetett illetéket és az állam által előlegezett költséget, valamint a tanú díja fejében járó költségátalányt köteles befizetni a megfelelő számlára, a végrehajtás foganatosításáért az önálló bírósági végrehajtót megillető összeget pedig köteles a végrehajtó elszámolási számlájára befizetni, illetőleg nyugta ellenében a végrehajtónak átadni. Ennek elmulasztása esetén ezen összeg megfizetéséért az adós és a végrehajtást kérő egyetemlegesen felel.

Elévülés esetén a fenti rendelkezést álláspontom szerint úgy kell alkalmazni, hogy a végrehajtást kérő által még nem előlegezett, a végrehajtót megillető munkadíj és készkiadás fennmaradó részét, a meg nem fizetett illetéket és az állam által előlegezett költséget kell a végrehajtást kérőnek megfizetnie, hiszen az adóstól ezen összegek már nem követelhetőek. Jelen esetben az egyetemleges felelősséget kimondó jogszabályi rendelkezés sem alkalmazható, hiszen az adóssal szemben a végrehajtást nem lehet (tovább) folytatni.

A végrehajtó Vht. 41. §-a szerinti felhívásának tartalma

A Vht. 41. § (1) bekezdése szerint a végrehajtó felhívja a végrehajtást kérőt, hogy 15 napon belül nyilatkozzon a követelés fennállásáról, egyúttal az adóstól felvett összegből a 34. § (5) bekezdésében

említett összegeket fizesse be a megfelelő számlára, illetve fizesse meg a végrehajtónak. A végrehajtást kérőt figyelmeztetni kell a (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményekre. A Vht. 41. § (2) bekezdése szerint, ha a végrehajtást kérő az adós (1) bekezdés szerinti állítását elismerte, és a felhívásban megjelölt összegeket megfizette, a végrehajtási eljárás befejeződött.

A fentiek egybevetéséből következően, amennyiben az adós a követelés, illetve a végrehajtási jog elévülésére hivatkozik, a végrehajtó akkor jár el helyesen, ha nem - csak - a követelés fennállásáról nyilatkoztatja a végrehajtást kérőt¹², hanem arra hívja fel, hogy az adósnak az (1) bekezdés szerinti, azaz az elévülésre vonatkozó állítására nyilatkozzon. A felhívás kötelező tartalmi eleme továbbá a végrehajtó által megjelölt, végrehajtást kérő által fizetendő összeg és a (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés, mely szerint ha a végrehajtást kérő elmulasztotta a nyilatkozatot, vagy elismerte ugyan az adós állítását, de a felhívásban megjelölt összegeket nem fizette meg, a végrehajtó az ügyet beterjeszti a végrehajtást foganatosító bírósághoz, és a bíróság végzéssel kötelezi a végrehajtást kérőt a 34. § (5) bekezdésében említett összegek megfizetésére akkor is, ha őt költségkedvezmény illeti meg. A végrehajtó a végzésben feltüntetett összegek behajtására folytatja az eljárást.

Abban az esetben, ha a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés nem szerepel a felhívásban, úgy a bíróságnak álláspontom szerint nincs lehetősége a Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti végzést meghozni, a beterjesztett ügyiratokat a végrehajtó részére vissza kell küldeni azzal, hogy a Vht. 41. §-a szerinti eljárást ismételten, szabályosan folytassa le.

Abban az esetben pedig, ha a felhívásban a végrehajtó nem jelöli meg a végrehajtást kérő által fizetendő pontos összeget, úgy szintén nem lehet meghozni a Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti végzést, figyelemmel arra, hogy abban a bíróság éppen a felhívás szerinti összegek megfizetésére kötelezné a végrehajtást kérőt.

Érdekes probléma lehet a gyakorlatban, ha a végrehajtó felhívásában nem tüntet fel a végrehajtást kérő által megfizetendő összeget, vagyis úgy nyilatkozik, hogy az eljárás befejezése esetén nincs ki

---

¹² Hiszen az elévülés a követelést nem szünteti meg, a végrehajtást kérő teljesen jóhiszeműen nyilatkozhat úgy, hogy a követelése fennáll, kikerülve az adós elévülésre történő hivatkozására adandó választ.

nem fizetett végrehajtási költség vagy munkadíj, és a végrehajtást kérő elismeri az adós elévülésre vonatkozó állítását. Álláspontom szerint ebben az esetben az ügy iratait nem kell betervezni a végrehajtást foganatosító bírósághoz, hiszen nincs ki nem fizetett végrehajtási költség. Leggyakrabban azonban a végrehajtó a végrehajtást kérő beadványát a Vht. 55. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, a végrehajtás megszüntetése iránti kérelemnek tekinti, és azzal terjeszti meg a bírósághoz, hogy végrehajtási költségigénye nincs, a bíróság végzéssel szüntesse meg a végrehajtási eljárást.

Vizsgáljuk meg, miről rendelkezik és miről nem a bíróság a Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti végzésben.

A jogszabály rendelkezése szerint a bíróság a végrehajtást kérőt kötelezi a végrehajtó felhívása szerinti összeg megfizetésére. A bíróság a végzésben kifejezett jogszabályi tilalom miatt nem rendelkezhet magának a végrehajtási eljárásnak a megszüntetése iránt, ugyanis az tovább folyik immár a végrehajtást kérővel szemben, a végzéssel megállapított végrehajtói követelés behajtása iránt. Megjegyzem, hogy ez a megoldás azért is illeszkedik a végrehajtói munkadíj, illetve költségigény megtérítésére vonatkozó szabályrendszerbe, mert a végrehajtó egyébként az adóstól meg nem térült végrehajtási költséget a bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 8/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet 28. § (3) bekezdés g) és h) pontja szerint a végrehajtótól díjjegyzékkel követelheti, melynek végrehajtására a Vht. 16. § o) pontja alapján a végrehajtást foganatosító bíróság végrehajtási lappal rendelhet el végrehajtást. A Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti végzés így nem csak a végrehajtást kérővel szembeni követelés megállapítása, hanem egyben - ugyan kimondatlanul - a végrehajtás elrendelésének is minősül. Az adóssal szembeni követelésre elrendelt végrehajtás tehát „átfordul” a végrehajtást kérővel szembeni, a végrehajtói felhívásban feltüntetett összeg behajtására irányuló végrehajtási eljárássá. A bíróságnak érdemes a végzés indokolásában egyértelműsíteni, hogy a végrehajtás a továbbiakban az adóssal szemben - figyelemmel az elévülés tényének kifejezett vagy hallgatással történő elismerésére - nem folytatható. Érdekes problémát vethet fel, hogy ha a végrehajtó figyelmen kívül hagyja a végzésben foglaltakat, főleg, ha a végrehajtást kérő utólagosan vitatja az elévülés tényét. Az adósnak álláspontom szerint ebben az esetben a végrehajtási kifogáson kívül nem áll rendelkezésére más jogvédelmi eszköz. A végrehajtást kérőt sem a kifejezett, sem a

hallgatólagos elismerés nem akadályozza abban, hogy az elévülésre vonatkozó álláspontját felülvizsgálva újra kérje a végrehajtás elrendelését.

Jogorvoslat a bíróság Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti végzésével szemben

A bíróság Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti végzésével szemben - akár a Vht. 218. § (1) bekezdése, akár a Bnptv. 1. § (5) bekezdése alapján - fellebbezésnek van helye. Álláspontom szerint mind a felek (adós, végrehajtást kérő) mind a végrehajtó élhet fellebbezéssel, ez utóbbi azért, mert a végzés szükségszerűen tartalmaz jogát, jogos érdekét közvetlenül érintő rendelkezést, mégpedig a felhívás szerinti összeg vonatkozásában.

Kérdésként merül fel, hogy a végrehajtást kérő élhet-e a Vht. 41. § (1) bekezdése szerinti határidő elmulasztása esetén igazolási kérelemmel, azaz a törvényben megszabott 15 napos határidő eljárásjogi határidő-e, és amennyiben igen, úgy ezen belül objektív vagy szubjektív-e. Álláspontom szerint a fenti határidő az igazolási kérelmet kifejezetten kizáró jogszabályi rendelkezés hiányában szubjektív eljárásjogi határidőnek minősül, így a végrehajtást kérő fellebbezésével egyidejűleg igazolási kérelmet is benyújthat, egyben az adós elévülésre vonatkozó állítását vitathatja.

Nem vitathatja azonban (értelemszerűen mulasztása esetén igazolási kérelem benyújtása nélkül vagy a felhívásban foglaltak kifejezett elismerése esetén) a végrehajtói felhívásban foglalt összegeket, ha azzal szemben nem élt az önálló jogorvoslati lehetőséggel, vagyis nem nyújtott be végrehajtási kifogást.

A fellebbezésében nem vitathatja továbbá (értelemszerűen mulasztása esetén igazolási kérelem benyújtása nélkül vagy a felhívásban foglaltak kifejezett elismerése esetén) az elévülés tényét, ugyanis a Vht. 41. § (3) bekezdése szerinti végzésben a bíróság nem az elévülés bekövetkezte, hanem az elévülésre vonatkozó adósi állítás elismerése vagy a nyilatkozattétel elmaradása miatt kötelezi a végrehajtást kérőt a költségek megfizetésére.

Az elévülésre hivatkozás, mint a végrehajtás felfüggesztésének indoka

Az adósnak elemi érdeke fűződik ahhoz, hogy amíg az elévülésre történő hivatkozására a végrehajtó nem folytatja le a Vht. 41. §-a szerinti eljárást, addig végrehajtási eszközcselekmény foganatosítására, és főleg az esetlegesen befolyt összeg a végrehajtást kérő részére történő kifizetésére ne kerüljön sor, ugyanis az elévülés nem magát a követelést, mint alanyi jogot, csak annak a bírósági - ideértve a bírósági végrehajtást is - úton történő igényérvényesíthetőségét szünteti meg, és amennyiben a végrehajtást kérőhöz a követelés összege befolyt, úgy annak visszakövetelésére nincs az adósnak lehetősége.

Az adósok a korábban kifejtettek szerint főszabályként eleve csak a végrehajtótól értesülnek a végrehajtás elrendeléséről, és a végrehajtók gyakorlata pedig az, hogy a végrehajtható okiratot a tartozás haladéktalan megfizetésére való felhívással együtt kézbesítik az adósnak, de ezzel egyidejűleg intézkednek az adós vagyonának, jövedelmének felkutatása, és a viszonylag gyors megtérüléssel kecsegtető átutalási megbízás, illetve letiltás kibocsátása iránt is. Így például, ha a követelésre az adós számláján található összeg teljes fedezetet nyújt, előfordulhat, hogy az adós a felhívás kézhezvételét megelőzően a bankjától értesül arról, hogy a számlát végrehajtás alá vonták.

Milyen lehetősége van az adósnak, ha úgy véli, a követelés vagy a végrehajtási jog elévült, és rögtön benyújtja a Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatása iránti kérelmét a végrehajtóhoz?

A Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatása iránti kérelem nem minősül a végrehajtható okirat vagy a végrehajtó intézkedése elleni jogorvoslatnak, így a végrehajtás felfüggesztését a bíróság a Vht. 49. § (1) bekezdése szerint nem rendelheti el.

A Vht. 48. § (3) bekezdése szerint kivételesen, méltányolható körülményre tekintettel a bíróság felfüggesztheti a végrehajtást. Kérdés, hogy milyen méltányolható körülményt tud igazolni az adós, illetve milyen időtartamra kéri a végrehajtás felfüggesztését? Álláspontom szerint, az adósnak az eljárás jelen szakaszában ahhoz fűződik méltányolható érdeke¹³, hogy a végrehajtás addig kerüljön

---

¹³ Ilyen méltányolható érdek lehet, ha a pénzkövetelés összege a végrehajtóhoz már befolyt, de még a végrehajtást kérő részére nem került kifizetésre.

felfüggesztésre, míg a Vht. 41. § (1) bekezdése szerinti végrehajtói felhívásra nyitva álló 15 napos válaszadási határidő nem telik le, és nem nyílik meg a végrehajtás megszüntetése iránti per megindításának a lehetősége.

Megoldás lehet továbbá a Pp. 108. §-a szerinti, a perindítást megelőző ideiglenes intézkedés iránti kérelem. Amennyiben ugyanis az adós benyújtja a Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatása iránti kérelmét, úgy a Pp. 109. § (1) bekezdése szerinti maximális 45 napos határidő elegendő arra, hogy a végrehajtó az eljárást lefolytassa, és abban az esetben, ha a végrehajtást kérő vitatja az adós elévülésre vonatkozó állítását, az adós a végrehajtás megszüntetése iránti keresetlevelét kimunkálja, és a perbírósághoz benyújtja.

A végrehajtás befejez(őd)ése az elévülésre tekintettel

A már korábban említettek szerint a Vüsz. 33. § és 34. § nem szabályozzák azt az esetet, ha a végrehajtás az elévülésre tekintettel fejeződik be. A gyakorlatban azonban úgy tekintik, hogy a végrehajtást kérő a teljesítést bejelentette, vagy a tartozást elengedte (Vüsz 33. § a), vagy az adós a végrehajtható okiratban foglaltaknak eleget tett (33. § b), vagy a bíróság a végrehajtást megszüntette (Vüsz 33. § c). A végrehajtás megszüntetése, mint befejezési mód azért is tűnik kézenfekvőnek, mert ha a végrehajtást kérő az adós elévülésre vonatkozó állítását elismeri, úgy ennek jogkövetkezményei szinte teljesen megegyeznek azzal az esettel, ha a végrehajtást kérő magának a végrehajtásnak megszüntetését kéri a Vht. 55. § (1) bekezdés a) pontja alapján, és a bíróság erről rendelkezik. Fontos, hogy ebben az esetben sem maradhat kielégítetlen végrehajtói munkadíj vagy költség, hiszen a megszüntetésre csak akkor kerülhet sor, ha a végrehajtási költség kifizetésére sor került. Külön érdekes, hogy a jogalkotó a Vht. 55. § (2) bekezdésében a költségek Vht. 41. § szerinti kielégítését is vizsgálat tárgyává teszi, holott a Vht. 41. §-a szerinti eljárásban a bíróság nem rendelkezik és nem is rendelkezhet a végrehajtás megszüntetéséről.

Jár-e a behajtási jutalék, ha a végrehajtási eljárás elévülésre tekintettel fejeződik be?

Ismerve az adósok és a végrehajtást kérők azon - egyébként gazdasági racionalitáson alapuló - törekvését, hogy a követelés megfizetéséről történő egyeztetésnél igyekeznek csökkenteni a

végrehajtással felmerülő költségeket, így eltitkolni az esetleges teljesítést azért, hogy a végrehajtónak jogszabály szerint járó behajtási jutalékot ne kelljen megfizetni, a végrehajtók mind abban az esetben, ha a végrehajtást kérő indokolás nélkül kéri a végrehajtás megszüntetését, mind akkor, ha elismeri az adós elévülésre történő hivatkozását, élhetnek a gyanúperrel, hogy valójában a felek csak a teljesítést próbálják leplezni. Külön figyelmet érdemel a BH2021.229. számon (Kúria Pfv.III.20.789/2020/7.) közzétett eseti döntés indokolása, mely szerint behajtási jutalék és általános költségátalány csak a végrehajtás eredményessége - teljesítés vagy behajtás - esetén jár. Az eseti döntés szerint a végrehajtó nincs elzárva attól, hogy állítási és bizonyítási szükséghelyzet szabályainak alkalmazásával arra hivatkozzon, hogy a felek között teljesítés történt, így részére jár a behajtási jutalék, azonban ezen többlet tényállási elem hiányában a végrehajtás elévülés miatt történő befejezése (befejeződése) esetén - a végrehajtás eredménytelenségére tekintettel - a végrehajtót jutalék nem illeti meg.

Az elévülés hivatalból történő figyelembevétele a végrehajtás foganatosítása során

A Vht. 57. § (3) bekezdése szerint, ha a végrehajtási jog elévülését figyelembe kell venni, a már elrendelt végrehajtást nem lehet folytatni, azonban a jogalkotó adós marad azzal, hogy a végrehajtás elrendelése után a végrehajtási jog elévülését hivatalból kinek és hogyan kell figyelembe venni? Például munkajogi igényből származó követelés esetén a végrehajtást elrendelő, mint elsőfokon eljáró bíróság a törvényszék lesz, azonban a végrehajtást foganatosító bíróság már a Vht. 225. § (6) bekezdése alapján az a járásbíróság lesz, amelyik mellé az eljáró bírósági végrehajtót kinevezték. Melyik bíróságnak feladata az elrendelés után a végrehajtási jog elévülésének a vizsgálata, figyelemmel kísérése? Egyáltalán honnan lenne információja bármelyik bíróságnak arról, hogy volt-e az elévülést megszakító, a követelés behajtására irányuló végrehajtási eszközcselekmény? Ezzel az információval ugyanis kizárólag az eljáró bírósági végrehajtó rendelkezik, és a végrehajtóra az elévülés hivatalból történő figyelembevételével kapcsolatban a jogalkotó semmilyen hatáskört nem telepített. Értelemszerűen a végrehajtó az adós kérelme nélkül, hivatalból a végrehajtást kérőt sem hívhatja fel a Vht. 41. §-a szerint.

Figyelemre méltó továbbá, hogy a Ptk. 6:23. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az elévülést a bírósági vagy hatósági eljárásban nem lehet hivatalból figyelembe venni. Ehhez képest a Vht. 57. §

839 bekezdése szerinti szabályozás lehet lex specialis, azonban annak tényleges alkalmazhatósága részletszabályok hiánya miatt legalábbis kérdéses.

Az elévülés vizsgálata a Vht. 82/A. § (6) bekezdése szerint

A Vht. 82/A. § (6) bekezdése szerint, ha az adós elévülésre hivatkozik, a végrehajtó betérjeszti az iratokat a végrehajtást fogatosító bírósághoz, amely elévülés esetén a végrehajtást végzéssel megszünteti. Az elévülés bejelentése nem mentesíti a pénzforgalmi szolgáltatót a megbízás teljesítésének kötelezettsége alól.

A fenti rendelkezés nyelvtani értelmezése szerint a Vht. 41. §-ában foglalt rendelkezésekkel szemben, abban az esetben, ha a végrehajtó az adós bankszámlájával szemben hatósági átutalási megbízást bocsátott ki, és az adós elévülésre hivatkozik, a végrehajtó az ügy iratait a bírósághoz betérjeszti, amely elévülés esetén a végrehajtást végzéssel megszünteti. Ez a rendelkezés ellentétes az elévülésre vonatkozó általános, a végrehajtást kérő vitatása esetén a kérdés érdemi vizsgálatát a végrehajtás megszüntetése iránti peres eljárásra utaló szabályokkal, mivel szükségszerűen az elévülés érdemi vizsgálatát feltételezi egy nemperes, főszabályként nem kontradiktórius eljárásban. Ennek magyarázatára hivatkozom a Vht. nagykommentárjának szövegét:

„Az ellentmondást a szakirodalom és helyenként a gyakorlat is azzal oldja fel, hogy a hivatkozott normát az elévülésre vonatkozó általános Vht.-szabályokkal összhangban kell értelmezni, így a végrehajtást az elévülésre való hivatkozás esetén ugyanolyan eljárási rendben lehet megszüntetni a hatósági átutalási megbízás tekintetében is, mint általában. Ennek megfelelően nemperes eljárásban a végrehajtás fogatosítása során a Vht. 41. §-ának megfelelő alkalmazásával az adósnak a végrehajtást kérő által nem vitatott vagy elismert elévülési kifogása alapján helye lehet a végrehajtás megszüntetésének, illetve korlátozásának. Azonban, ha a végrehajtást kérő az elévülés bekövetkeztét vitatja, akkor az elévülés jogkövetkezményeit csak a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránt indított perben lehet levonni. [Lásd Gyekiczky Tamás (szerk): A bírósági végrehajtás magyarázata. CompLex, Budapest, 2009, 182. o.]

Álláspontunk szerint az imént ismertetett álláspont nemcsak logikus, hanem adekvát megoldást is kínál a helyzetre, azonban a normák megfogalmazása és rendszertani elhelyezkedése kapcsán inkább a probléma jó megoldásának, mintsem a Vht.-ből levezethető értelmezésnek tűnik.”

A „jó megoldásra” jó példa a BDT2018.3875. számon közzétett eseti döntés (Fővárosi Ítéletábla 2201-3.Pkf.27.018/2017/2) is, amely indokolása szerint a végrehajtási jog elévülése okán az adós az igényét csak polgári per megindítása, mégpedig a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 528. § (2) bekezdés a) pontja szerinti végrehajtás-megszüntetési, illetve korlátozási per útján érvényesítheti.

A hatékony igényérvényesítés menete

A dolgozatomban végén, bízva abban, hogy a jogkereső közönség által hosszú évek óta rendszeresen látogatott jogiforum.hu oldalon megjelent publikációkat nem csak a szakmabeliek olvassák, röviden összefoglalom, hogy adósi oldalról milyen eljárási cselekmények szükségesek az elévülésre való hivatkozás esetén a hatékony igényérvényesítéshez.

Előjáróban fontos kiemelni, hogy az adósnak kifejezetten a Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatását kell kérnie a végrehajtótól (és nem a bíróságtól) azzal, hogy a követelés, illetve a végrehajtási jog álláspontja szerint elévült, ezért kéri a végrehajtót, hogy a Vht. 41. § (1) bekezdése szerinti felhívásával nyilatkoztassa a végrehajtást kérőt, elismeri-e az adós elévülésre vonatkozó állítását. A beadványban érdemes hangsúlyozni, hogy az nem végrehajtási kifogás, azt ne küldje meg a végrehajtó a végrehajtást foganatosító bíróságnak. Tapasztalatom szerint a végrehajtók egy része az eljárás eredményéről, vagyis a végrehajtást kérő válaszáról, a nyilatkozattétel elmaradásáról nem értesítik az adóst, így a kérelemben érdemes külön értesítést kérni, hogy annak kézhezvétele után - az elévülést vitató válasz esetén - az adós rögtön intézkedni tudjon a Pp. 528. §-a szerinti per megindítása iránt, míg a hallgatás esetén lehetősége legyen a Vht. 41. § (3) bekezdés szerinti beterjesztés esetleges elmaradását kifogással támadni.

A végrehajtás felfüggesztését kérelemre a Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatásáig akár a végrehajtást foganatosító bíróság a Vht. 48. § (3) bekezdése, akár a perbíróság a Pp. 108. §-a alapján elrendelheti.

A Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatása után végrehajtás megszüntetés iránti per esetén a végrehajtás felfüggesztése a keresetlevél benyújtásával egyidejűleg is kérhető.

Összegzés

A Vht. rendszere - véleményem szerint nagyon helyesen - kizárja, hogy az elévülés vitatása esetén e kérdés érdemben nemperes végrehajtási eljárásban kerüljön elbírálásra, és kifejezetten polgári peres útra utalja az adós végrehajtás megszüntetése iránti igényének elbírálását. A perbíróságok tehermentesítése, és a szükségtelen perköltség keletkezésének elkerülése érdekében a jogalkotó szabályozza az elévülésre vonatkozó adósi állítás végrehajtást kérő általi - kifejezett vagy hallgatólagos - elismerése esetén az eljárás befejezésével kapcsolatban felmerült költségek viselésének szabályait.

Nem lehet elkerülni azonban a hasonló dolgozatok obligát befejező gondolatát, miszerint a 1994-es jogszabály rendelkezései nélkülözik a koherenciát, akár a jogági szabályozást, akár a szuszidiáriusan alkalmazandó Pp. szabályait nézzük. Az elmúlt évtized kódexeinek újraszabályozásához hasonlóan a Vht. esetében is indokolt a törvény az alkalmazása körében kialakult jó gyakorlathoz való „finomhangolása”.

Jogsabályok, kommentárok:

- A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)
- A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.)
- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.)
- 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (a továbbiakban Bűsz)
- A bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkezelésről szóló 1/2002. (I. 17.) IM rendelet (Vűsz.)
- bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnptv.)
- a bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 8/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet
- Nagykomentár a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényhez (Szerkesztette: Lukács Tamás / Martonovics Bernadett / Schadl György)
- CKOT2018.06.20:62

Jogesetek:

- BDT2018.3875.
- BH2021.229.
- Kúria Pkk.II.24.610/2020/2. sz.
- Fővárosi Ítéltábla Mpkf. 1. 35112/2020/08.